

NAGY- KÜKKÜLLŐ

TARTALOM

Belföldi hírek	(2-ik oldal)
Helyi hírek	(3-ik oldal)
Ifjúság és oktatás	(4-ik oldal)
Egyházaink üzenete	(5-ik oldal)
Egészségügy	(6-ik oldal)
Riport	(7-ik oldal)
Üzenet az olvasóknak	(8-ik oldal)

VII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM 2011. ÁPRILIS . KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP. MEGJENIK HAVONTA. INGYENES.

Fotó: Szabó Katalin

**A lap megjelenéséért
köszönet a:**

**COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY**

Alapította az RMDSZ

VEZÉRCIKK

Újból - új

Új elképzelés, új jövőkép áll közösségi újságunk előtt. Újságunk a 2010-es évben számos gond miatt hátrányba szorult és így sajnos csak 2 száma kerülhetett megjelenésre. Idén pótolni szeretnénk a múlt évi hiányokat, tudniillik idén az újság nem csak arculatot vált, hanem oldalszám-ban is bővül, házhoz lesz szállítva és az újság szerkesztősége is megújul, így ezentúl ifjúsági szervezetünk (a MADISZ) gondozásában fog megjelenni havi rendszerességgel. Fontosnak tartjuk azt, hogy a medgyesi (valamint a körülvevő településeink) magyarsága legalább havonta egy olyan magyar nyelvű újságot vehessen kézbe, amely olvasóit tájékoztatja városunkban, valamint a megyénkben hozott döntésekről. Templomaink, iskoláinkban zajló eseményekről, valamint a közösségünket érintő rendezvényekről és mind e mellett egy ízelítőt is kaphasson kultúrájából és történelméből.

Fazekas Attila

Célunk az Ifjúság

C.I.Bratianu út 32 szám
Millennium Ház
551003 Medgyes
Szeben megye
Tel/fax:0269 832 657
www.medgyes.ro
E-mail: nagy_kukullo@medgyes.ro

RÖVIDEN

"Ez közöseségünket is érinti"

Újbol áll

Végre román-magyar összefogással sikerült restaurálni a Mátyás szoborcsoportot. Amint Murádin Jenő történész említette „most 20 éve a kolozsvári közöseség nem is álmódozhatott egy ilyen emlékmű megújításának lehetőségéről.” Most 20 éve a kolozsváriak inkább attól tartottak, hogy e szoborcsoport az aradi Szabadság szoborcsoport sorsát követi. Nem kis erőfeszítéssel sikerült 2004. áprilisában helyreállítani Aradon a Szabadság szoborcsoportot, a román-magyar megbékélésnek az emlékparkjában. Nyolc évvel később ugyancsak állami pénzekből sikerült restaurálni kolozsváron a magyar történelem egyik híres személyiségének állított szoborcsoportot.

Védelmünkben

Munkacsoportot hoz létre az RMDSZ annak érdekében, hogy hatékonyabban érvényesítse az EU keretében az őshonos nemzeti kisebbség jogait.

Kelemen Hunor, a szövetség elnöke hangsúlyozta, hogy meg kell teremteni az európai őshonos nemzeti közösségek jogait tartalmazó EU-s keretszabályozást.

A Lisszaboni Szerződés értelmében a lakosság is kezdeményezhet uniós jogszabályt aláírásgyűjtés során. Lassan elérkezett az ideje egy olyan EU-s jogszabálynak, amely tartalmazza a közösségek önrendelkezését, anyanyelv-használati, oktatási valamint kulturális jogokat egyaránt.

Balázs Botond

Kard a magasba

„Egy újabb vívmány, egy újabb megnyert csata”. Így jellemezném röviden az új tanügyi törvényt, ami nemcsak, hogy reformálta a tanügyet, hanem pozitív diszkriminálást nyújt a kis-sebbségek számára a számos előnyökön keresztül, amivel a következő tanévtől kezdődően minden magyar iskolában tanuló diák élni fog.

A törvény elsődleges vívmányaként, anyanyelvünk tiszteletben tartását és elismerését említeném, mert ennél nagyobb kincsünk nincs és ha ezt is sárba verik, akkor azt sem mondhatjuk már, hogy létezőnk. Ezen érzelmek fényében csillognak fel a törvénynek azon cikkelyei, amelyek azt írják elő, hogy a diákok minden tantárgyat anyanyelvükön tanulhatnak (a román nyelv és irodalom kivételével), de ugyanakkor a román nyelvet és irodalmat is saját tanterv szerint és sajátos tankönyvekből fogják tanulni. A magyar nyelvet és irodalmat, valamint a kisebbségi történelmet és zene órák tanterveit olyan szakemberek fogják kidolgozni, akik ismerik a magyar nyelvet és kultúrát.

És ha már pozitív diszkriminációról beszélünk, akkor a kiemelt támogatást említeném meg a törvény második nagy vívmányaként, ahol arra tér ki a törvény, hogy azok a diákok, akik csak lakhelyüktől távol tudnak anyanyelven továbbtanulni, az állam fedezi a bentlakás és ingázás költségeit. Ugyanakkor szórványban kisebb létszámmal is lehet óvodás, elemi vagy gimnáziumi osztályokat indítani a magyar anyanyelvű diákok számára, valamint a kisebbségi nyelvű felsőoktatásban egy diák után nagyobb pénzügyi támogatást ad az állam, mint a román nyelvű felsőoktatásban.

Na, meg a régen várt valós de-

centralizáció...az a pont ahol a diákoknak és szülőknek beleszólásuk van az iskolát érintő kérdésekben. Ez utóbbi értelmében a közösségnek kezébe kerül az iskolák, óvodák irányítása, és így önállóságuk jelentősen nő e intézményeknek. Az iskolák irányítását biztosító vezetőtanácsban a pedagógusok mellett jelentős szerepet kapnak a szülők és az önkormányzatok képviselői és ugyanakkor jelentősen csökken az oktatási minisztérium, illetve a tanfelügyelőség beleszólása az iskolák életébe.

És nem utolsó sorban megvalósul az oktatáson belüli autonómia. Ezentúl önálló intézményekben szervezhetjük meg a kisebbségi nyelvű oktatást még akkor is ha kevesebb a diák mint a többségi iskolákban, ugyanakkor ezek az iskolák elnyerhetik a jogi személyiségüket is diáklétszámtól függetlenül. A vegyes tannyelvű iskolákban pedig az aligazgató kötelező módon az adott kisebbséghez kell tartoznia. Ugyanígy az egyetemeken esetében is a magyar nyelvű karok magas szintű autonómiának lesznek részesei.

Hogy mi is volt ennek az ára egy akkora képviselő számára, aki a döntéshozó „hatalom” egy csekély kis részét jelenti csak? Nem lehetett egy könnyű dolog ezt elérni mikor egy olyan féllal szembesülünk, aki számára az elnyomás és asszimiláció egy sokkal egyszerűbb megoldás, de kivívtuk...avagy kivívták.

Minden további már csak rajtunk múlik, hogy képesek leszünk-e ezt megtartani, vagy engedjük, hogy a következő kormány elsöpörje, ahogyan az ellenzék már számtalanul is megpróbálta az elmúlt hónapokban.

Fazekas Attila

Minden szerdán 19⁰⁰ órától korus próbák a Millenium ház nagy termében Iszlai László vezényletével. Szeretettel várunk minden érdeklődőt.

Ívóvíz a poharainkba és tiszta víz a nagy-küküllőbe

Riport

Medgyes és vidékének lakosai nap mint nap találkozhatnak azzal a munkateleppel amely a város új ivóvíz és szennyvíz hálózatát építi. Elindult az építkezés, több éves előkészítő munka előzte meg az indulást. Átfogó ivóvíz és szennyvíz hálózat felújításra, bővítésre kerül sor 2010-13 közötti években. Az építkezés befejezése után több mint 75 000 környékbeli lakos fog jó minőségű ivóvízhez jutni Medgyesén, Erzsébetvároson és Szentágotán, valamint ezen a területen keletkezett szennyvíz is tisztításra kerül. Medgyesén felújítják az ivóvíz termelő telepet, valamint a szennyvíz kezelő telepet, új ivóvíz elosztó hálózat épül a város köré, valamint a teljes csatorna rendszer a szennyvíz kezelő állomáshoz fog csatlakozni.

Jelenleg a medgyesi szennyvíz nagy része tisztítás nélkül a Nagy-Küküllőbe folyik, nem jobb a helyzet a többi helységben sem. Itt szeretném elmondani, hogy a medgyesi ivóvíz forrása továbbra is a Nagy-Küküllő marad, nem fog megvalósulni az az elgondolás, hogy Zetelakáról érkezzen az ivóvíz, ezért is nagyon fontos, hogy minden területről tiszta víz kerüljön a folyóba. A lakosságnak itt van a legnagyobb szerepe, védeni kell a vizek tisztaságát, mert megfelelő víz nélkül az emberek élete is veszélyben van.

Akkor tettünk meg mindent a vizek védelméért, ha minden patakban a műanyag palackok helyét halak fognak uszni. Létezik egy elgondolás, miszerint a Mosnapatak Medgyes ivóvíz tartálékát képezheti.

Több elgondolás valósul meg a vízellátás biztonságának javítása érdekében, új víztartályok kapcsolódnak a rendszerhez, ezzel elkerülhető lesz szolgáltatás gyakori megszakítása.

Az építkezés a lakosságot is érinteni fogja: utcák ideiglenes lezárása, forgalom torlódása, esetleges ivóvíz elzárás, porfelleg, ezekre a kellemtelenségekre is fel kell készülni. Több mint valószínű, hogy a jobb minőségű víz többre fog kerülni, drágább lesz a víz, nagyon fontos feladat lesz a vízzel való takarékoskodás, nem valószínű, hogy kertet lehet majd locsolni a drága ivóvízzel, más megoldást kell találni, esetleg esővizet vagy talajvizet kell használni ilyen célokra.

A munkálatok anyagi fedezetét az Európai Unió biztosítja nagy részben, de jelenős összegbe kerül a kormány valamint a helyi hatóságok viselte költség is, csak a medgyesi munkálatok értéke több mint 60 millió euró. Mint látjuk Medgyesén megvalósul az első nagy európai program, megváltoznak a vízgazdálkodás feltételei, a lakosságnak is fel kell zárkóznia a változásokhoz.

Fazakas Mihály

Foto: www.static.becomegorgeous.com

RÖVIDEN

"Ez közösségünket is érinti"

Nyugdíj pótlék

A medgyesi polgármesteri hivatal úgy döntött, hogy a jelenlegi év húsvéti ünnepei alkalmával egy kis örömet szerez minden egyes olyan nyugdíjasnak, akinek nyugdíj-a nem haladja meg az 500 RON-t/hónap, egy pótlékkal egészítvén ki a nyugdíjakat.

Szociális lakások

Újabb 40 szociális lakást ad át a polgármesteri hivatal a Luncii utca 1-es szám alatt a hónap folyamán.

Döntésváltozás

Változás jött létre a főterünkön működő kocsmák/kávézók/pizzázók esetében, ezen túl egyes helyek 12, akár reggel 4 óráig is fogadhatják vendégeiket, azzal a feltétellel, hogy fent tartják a rendet helységeikben, mert a rendőrség második alkalommal valló kihívása után (jegyzőkönyv készítése esetén) a helység működési engedélyét meg fogja vonni a polgármesteri hivatal.

Akikről nem felejtkezhetünk meg

Úgy döntöttek tanácsosaink, hogy díjazni fogják azokat akik 80 évet töltöttek idén, január 1-e és április 30-a között, valamint azokat a házaspárokat akik 50 éves házassági évfordulójukat ünnepelték/ik a fentebb említett időszakban.

Fazakas Mihály

A „Nefelejcs” néptánc csoport szeretettel vár minden V-XII. osztályos diákot, péntekenként 17:00 órai kezdettel a Millennium ház nagytermében néptánc próbára.

RÖVIDEN

*"Fiatalok lendületben"***MAKOSZ Képzéshéttvége**

Az MMDT (Medgyesi Magyar Diák Tanács) május 13-15 között a MAKOSZ (Magyar Középiskolások Országos Szövetsége) közbenjárásával Képzéshéttvéget szervez a medgyesi magyar diákok számára a Millennium Házban. A képzésen résztvevő diákok megismerhetik a diák tanácsok értelmét, lényegét, tevékenységi köreit.

IX-ik Vándorciszma fesztivál

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Szeben Megyei Szervezete és a medgyesi "Nefelejcs" Néptáncsoport szeretettel meghív minden néptánc és népzene kedvelőt a kilencedik "Vándorciszma" Néptáncfesztiválra, 2011 május 28-án, szombaton. A fesztiválon fellépnek a Maros, Hargita, Szilágy és Szeben megyei táncgyűttesek, valamint a Soproni "Pendelyes" néptáncgyűttes.

ROGVAIV grafik

Az MMDT rajz órákat, valamint szabad rajzolás szervez az V – XII.-es diákoknak. A rajz órák tanár utasításával fognak lezajlani. Idővel majd kiállítás is fogunk szervezni a legsikeresebb rajzokból. Szeretettel várunk minden V-XII.-es diákot minden hétfőn a Millennium ház nagytermében, 17:00 órától 18:30 – ig. Reméljük, hogy minden diák számára egy kellemes időtöltés lesz.

*Halmágyi Attila***Mozgosult az ifjúság**

Bukarestbe utazott a MIÉRT delegációja március 22-23-án. Ifjúsági szervezetünk (a MADISZ) is képviseltette magát a tárgyalásokon, ahol a kormány, parlament illetve különböző intézmények RMDSZ képviselőivel tárgyalhattunk a magyarságot érintő témakörökről. A 28 tagú delegációt Kelemen Hunor az RMDSZ frakció gyűléstermében fogadta, és hosszasan elbeszélgetett a fiatalokkal az elkövetkező időszak terveiről, tevékenységeiről. Markó Béla az oktatási törvény elfogadásának fontosságát, illetve a jövőben célként kitűzött kisebbségi törvénnyel és a gazdasági régiók átszervezésével kapcsolatos munkát ismertette, mi több felkérték a fiatalokat, hogy az oktatási törvényre valamint a kisebbségi törvényjavallattal kapcsolatba esetleges módosításokat fogalmazzanak meg, ha ennek szükségét látják. A keddi nap folyamán a MIÉRT fiatalok ellátogattak a Kisebbségi és Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalához is, ahol Markó Attilával, az intézmény vezetőjével a hivatal munkájáról és a különböző pályázati kiírásokról tanácskoztak. A beszélgetés során Markó Attila az ifjúság közéleti szerepére kitérve elmondta: „Bízom benne, hogy lassan a MIÉRT lesz az RMDSZ, hisz a Szövetség számára az a járható út ha abból az erőforrásból merít, amelyet a fiatalok képviselnek”.

*Elekes Szidonia***Egy jól sikerült kirándulás**

A dinoszauruszok változatos világáról és méreteiről alkothattak fogalmat azok a VI-VII. osztályos tanulók akik 2011. március 19- én ellátogattak Kolozsvárra megtekinteni Európa egyik legnagyobb dinoszaurusz kiállítását, ahol ezek az őslények élethű nagyságban voltak bemutatva a tudósok és szakemberek útmutatásai alapján. A gyerekek mintegy 45-50 dinoszauruszt csodálhattak meg, melyek közül egyesek akkorák voltak, hogy be sem fértek a kiállító termekbe, így a szabadtéren mutatták be őket.

A kiállítás megtekintése után a Fellegvári séta következett, ahonnan beláthattuk a kincses város nagy részét, nevezetes épületeit, a nagy tömbház negyedeket, a Magyar Színház épületét, a sétatert, az épülő új sportstadiont és a környéket.

Ezt követően megtekinthettük Mátyás király szülőházát és az őt ábrázoló lovas szobrot a Főtéren.

Megcsodáltuk a gótikus stílusban épült Szent Mihály templomot és a Farkas utcai református templomot, valamint az előtte álló Szentgyörgy-szobrot. Láthattuk a Babeş-Bolyai Tudományegyetemet és a Báthory István Líceum épületét.

Természetesen nem maradt el az ajándékvásárlás és a cukrászdában való csemegézés, valamint a jókedv sem, melyet az megeredő eső sem tudott elrontani.

Estére kissé fáradtan, de vidáman és élményekkel telve szálltunk le iskolánk előtt az autobusról.

Nagy Erzsébet

Minden csütörtökön 18⁰⁰ órai kezdettel filmvetítésre kerül sor a Millennium ház nagytermében. Szeretettel várunk minden fiatalot.

A MADISZ elnöksége

Unitárius egyház történet

A megyesi unitárius egyház rövid története

A XIX. században a kiegyezésig Medgyes egy zárt száz közösséget alkotott. A kiegyezés után a vasútépítéssel az iparosodás gyors fejlődésnek indult. A magyar adminisztráció bevezetése megfelelő tudású tisztviselőket igényelt. Ekkor kezdődött meg a magyarság betelepítése városunkba, elsősorban a Kiskükküllő mentéről és a Székelyföldről.

Az első unitárius prédikáció 1890-ben hangzott el a református templomban, Gvidó Béla szőkefalvi lelkész tartotta. 1894-ben Medgyes Szőkefalva leányegyházközsége 1910-ig, a megyesi szolgálatot a szőkefalvi unitárius lelkészek végzik el.

1910-ben létrejön Segesvár, Erzsébetváros és Medgyes leányegyházközségek részére egy körlelkészi állás Segesvár központtal.

A megyesi unitárius egyház választott lelkésze Nagy Béla.

1928-ban kiválik e hármas szövetségből Segesvár. A két leányegyházközséget, Erzsébetvárost és Medgyest, Erzsébetváros központtal, segédlelkészek irányítják (Mátyus Gergely, Fazakas Jenő, Rostás Dénes).

1933-tól a megyesi gyülekezet szorgalmazza az önállósulást. Ez év nyarán Nagy Sándor jegyző, majd pénztárnok három hónapos kemény munkával összeírja a megyesi unitáriusokat (375 lélek, az azelőtt nyilvántartott 107 lélekhöz viszonyítva). Nagy Sándor ebben az időben megírta A megyesi unitárius egyház története című munkáját (kézirat).

1934-ben megalakul a Megyesi Unitárius Nőszövetség.

Az 1935-ös összeírásnál a lélekszám 530. Május 30-án 17 fiatal konfirmál. Létrehozzák az unitárius temetőt.

1936-ban, a várostól kiutalt 625 négyzetméter területen megkezdődött a templom és a papilak építése.

Ez az építkezés elhúzódott 1996-ig, a torony felépüléséig.

Ennek az időszaknak lelkészei: Bende Béla, Sükösd Pál, Miklós István, Kiss Károly. 1940-ben a bécsi döntés után az 537 lelkes gyülekezet 250-re apad.

Megvalósításaink 1990-2000 között

A diktatúra éveiben az akkori városvezetés megakadályozta a templom építésének befejezését, a torony felépítését. Az engedélyek beszerzése elhúzódott 1993-ig. Az akkori nagy infláció a megtakarított pénzünknek vásárlóerejét összezsugorította.

1993 május 3-án szerződést kötött a megyesi Unitárius Egyház az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) Szeben megyei szervezetével egy Szeben megyei Magyar Ház építésére, az Illés Közalapítvány anyagi támogatásával. A Millennium Ház felavatása 2000 június 25-én volt. A Millennium Házban székel az EMKE és a Szeben megyei RMDSZ. Ez időszakban fejeződött be a templom felújítása, építése: toronyépítés, nagy székelykapu a főbejárathoz, kis székelykapu a templomi bejárathoz, a szószék, papiszékek, lambéria, padok újrafestése.

E közösségünk számára nagyvolumenű munkálatok megszervezése és kivitelezése Kiss Károly lelkész és a mögéje felsorakozó előljárók, hívek munkáját dicséri.

A megismétlődő árvizek lakhatatlanná tették az alagsorban levő papilakot. Az egyházközség rákényszerült egy kétszobás tömbházlakás megvásárlására.

1995-ben a megyesi egyházközség testvéregyházközségi kapcsolatot teremtett az amerikai Los Gatos-i és evanstoni gyülekezettel. Újra alakult az Unitárius Nőszövetség és Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet.

1999-ben Magyarországra kitelepült Veress Gáspárné, Keresztély Hajnalka férjével harangot ajándékozott egyházközségünknek, az elhunyt édesapja Keresztély Sándor emlékére. 2006-ban Kiss Károly lelkész nyugdíjba vonult és helyét Cseh Dénes foglalta el 2010 júniusáig. 2010-ben felújítottuk az alagsori, volt lelkészi lakást (villanyhálózat, víz és csatornahálózat, központi fűtés, nyílászárók kicserélése). Sajnos a helyiség mikroklimája nem megfelelő, és ezért lakásként nem használható.

Nagy Ferenc

Foto: Nagy Ferenc

Foto: Nagy Ferenc

Minden szombaton 17⁰⁰-19⁰⁰ óra között szeretettel várjuk a nemzeti gáz liceum magyar diákjait a liceum sporttermében focizásra/kosárlabdázásra.

Vastagbél-végbél rák

Általános tudnivalók a vastagbél-végbél rákos megbetegedéséről

Az emésztőrendszer megbetegedései között a vastagbél és végbél rákja igen fontos helyet foglal el. Elhanyagolva ennek a betegségnek a korai felismerését, sajnos az életkor megrövidülését kell elfogadnunk. A nyugati társadalom országaiban az évenkénti új rákos megbetegedések közül a vastagbél-végbél rákja a második helyet foglalja el, az első helyezését a tüdőrák után. Az Amerikai Egyesült Államokban 1989-ben kb. 75000 emberáldozatot követelt e megbetegedés. A vastagbél-végbél rák 95 %-ban a béltraktus e szakaszának a nyálkahártyájából indul ki, ami annyiból „jó dolog” ebből a „nagy rosszból”, hogy a korszerű kivizsgáló eljárások által a bélnyálkahártya ma már könnyen elérhető, optikai technikával jól látható és lefényképezhető, tehát kivizsgálható.

A betegség már a 40 éveseknél is jelentkezhet, de a betegek nagy többsége a 60-70 évesek közé tartozik. A nők valamivel gyakrabban érintettek, mint a férfiak. A férfiaknál a végbél rák gyakoribb, a nőknél pedig a vastagbél rák.

A betegségnek több kiváltó okáról beszélnek ma. Létezik egy örökletes, hajlamosító tényező, melynek ismeretében ma már „vastagbél rákos családokról” beszélhetünk. Ezen családokban megfigyelhető volt az, hogy több egymás utáni generációt érintett a megbetegedés, mely általában már 40 éves kor alatt jelentkezett. E családok egyéneinél az is megfigyelhető, hogy vastagbél-„polipus” hordozók. A „polip” tulajdonképpen a vastagbél nyálkahártyájának jóindulatú megvastagodása. Ameddig a polip kicsi, addig nem okoz tüneteket, mert jól elfér a bél üregében.

Növekedésével párhuzamosan rákosan is elfajulhat. Ezért fontos az ilyen családok esetében két-három generáció tagjait ilyen szempontból kivizsgálni, és az esetleg felfedezett polipokat sebészileg eltávolítani. Ez tulajdonképpen a betegség egyik megelőző eljárása is.

Egy másik vastagbél-végbél rákra hajlamosító tényező a táplálkozás. Megfigyelték, hogy azon embercsoportok egyénei között gyakoribb a betegség, akik rostszegény táplálékot használnak, és ugyanakkor állati eredetű fehérjékben, zsírokban és finomított cukrokban gazdagon táplálkoznak. A rostokban gazdag gyümölcsöknek és zöldségeknek fontos szerep jut a bélmozgás (perisztaltizmus) állandó megtartásában. Így elkerülhető a renyhe bélműködés és főleg a székrekedés.

Ennek a betegségnek a felfedezése hosszú lefolyású lehet, mivel a daganat egy bizonyos nagyságig való növekedése tünetszegény. A vastagbél elég tágas ahhoz, hogy egy kisebb daganat elzárja. A nagyobb daganatokat hordozó betegek gyakran bélezáródással, sürgősen kerülnek beutalásra.

A székeléskor megjelenő kisebb-nagyobb vérzés, vagy a széklet véres csíkoltsága az egyik legfontosabb tünet. A vérzések lehetnek aranyér eredetűek is, vagy más jóindulatú (polipus) elváltozásokból eredőek is.

Itt kell megemlítenünk azt a kis mennyiségű, de hosszú ideig (hóna-pokig, évekig) elhúzódó vérzést, ami szabad szemmel nem ismerhető fel, nem okoz színváltozást a székletben. Ezt a vérzést okkult (rejtett, titkos) vérzésnek nevezik. Ennek a kimutatása egy elég egyszerű laboratóriumi vizsgálattal történik.

Ha a próba pozitív, akkor az egy igen fontos jel lehet egy vastagbél-végbél rák gyanúja esetén.

Az okkult vérzésben szenvedő egyének szép lassan vérszegények lesznek, és az általános állapotuk is rosszabodik. Ha a vérszegénységnek más okát nem kapják, vagy ha a vérszegénység nem javul, vagy visszatér – akkor jogosan gondolhatunk vastagbél-végbél rák lehetőségére is. A rákos betegnél a vérszegénységgel párhuzamosan súlycsökkenés is jelentkezik.

A vastagbél-végbél rákra gyanúsító legjellegzetesebb tünetek a következők: elhúzódó ideig tartó székrekedés, amit gyakran hasmenés vált fel, megmagyarázhatatlan súlycsökkenés, kezelésre rosszul reagáló vagy újra kialakuló vashiányos vérszegénység, általános legyengülés, bélezáródási tünetek és alhasi heves, görcsös fájdalmak. Ilyen tünetek jelenlétében családi orvoshoz kell fordulni, aki elküldhet a belgyógyászati gasztro-enterológiai szakorvoshoz.

Jelenleg a medgyesi kórház szintjén is működik gastro-enterológiai osztály. A kivizsgálást béltükrözésnek (colonoscopia) nevezik, amit szakorvos végez. Tükrözés alkalmával ha elváltozás észlelhető, kis szövetpróbát is vesznek, ami a biztos diagnózist feltételezi. Ezeket a szövetpróbákat szintén a medgyesi kórházban is elvégzik.

Az elmondottak alapján ajánlatos az 55-75 életkor közötti korosztálynak ezt a kivizsgálást (béltükrözést) elvégezni, főleg akkor, ha az említett hajlamosító tényezők, vagy más tünetet jelen vannak.

A betegség korai felismerése sikeres sebészeti megoldást biztosít, ami egészséges és élethosszabbító lehet.

dr. Bakó Sándor

Minden Kedd délután 17³⁰ órai kezdettel néptánc oktatásra kerül sor, ovodásoknak valamint I-IV osztályosok számára. Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Ne hagyjátok a templomot s az iskolát!

Felelősséggel tartozunk múltnak és jövőnek

Vannak lehetőségek, és van gyermek-utánpótlás, csak le kell ásni a kincsebányába, meg kell fogni a kezeket, és meg kell mutatni az utat.

Ünnepeljünk, hiszen mi lehet egy őshonos nemzeti kisebbség legnagyobb ünnepe, ha nem egy szellemi fellegvár avatása. Különösen nagy jelentőségű most, amikor számunkra kedvezőtlenebb szelek fújnak. A vészharangok szólnak, hiszen morzsolódunk, egyre fogyunk, és köztudott, azé a föld, aki belakja. A legnagyobb veszély az, hogy szórványvidéken egyre jobban lankad a magyarságtudat, egyre többen veszítik el gyökereiket, pedig tudjuk: ha nincsen gyökered, elvisz a szél... Külön pszicho-szociológiai tanulmányt igényelne az okok felkutatása, de önkritikát gyakorolva enélkül is számos problémára rávilágíthatunk.

Egykoron a kisebb településeken az értelmiséget a lelkész és a tanító képviselte. Közösségépítő és -formáló szerepük vitathatatlan volt. Bár évtizedek teltek el, szórványvidéken még mindig a templomra és az iskolára hárul ez a feladat, melynek kivitelezése egyre körülményesebb, hiszen egyre nehezebb megszólítani az érintetteket. Az emberek elkényelmesedtek, kifogásokat keresnek, hadilábon álló érveket fogalmazznak meg, mintegy igazolva azt, miért távolodnak el gyökereiktől. A vadkommunizmusban a több oldalról jövő nyomás kompakt közösséggé gyúrta a szórványmagyarságot, nem volt kérdéses a hovátartozás, pedig akkor is volt választási lehetőség. A demokrácia mézesmadzaga elvakított sok embert, a jobb élet reménye idegenbe küldte a fiatalokat, az itthon maradottak pedig megélhetőségükért küzdenek, és csökken a gyerek vállalás kedv.

Mindezek mellett feladják magyarságukat, még akkor is, ha a többségi nemzetbe való beolvadás nem többet, csupán középszerűséget tartogat számukra. Nem ismerik fel a lehetőséget, azt a többletet, mely saját kultúrájuk ápolása biztosítana. A szórványsági létből adódóan a gyerekek természetes módon sajátíthatják el az állam nyelvét, és az iskolában román irodalmat tanulnak, viszont ha nem veszik igénybe a magyar nyelvű oktatást, olyan plusz ismeretektől fosztják meg a fiatalokat, melyet sosem fognak tudni bepótolni.

A felelősség alul nem mentesülnek a pedagógusok sem. Napjainkban szórványvidéken tanítani nem egy hálás feladat, különösen nem a jelenlegi válságos időszakban. Viszont akiben dolgozik a lelkiismeret, egyszerűen nem engedheti meg magának, hogy passzivitása miatt aláásson egy történelmi jelentőségű közösséget. Igenis, felelősséggel tartozik múltnak és jövőnek, hiszen Reményik Sándor szavaival élve:

*„A nagyapáink, nagyanyáink
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!”*

Legkönnyebb karba tett kézzel várni az égi manát, és panaszkodni naphosszat, de mindez zsákutcába vezet.

Kétségtől kívül többlet munkát és önzetlen odaadást igényel a nyáj befogása,

de nem lehetetlen. A személyes kontaktus, a tájékoztatás, a meggyőző munka és bizonyítás előbb-utóbb meghozná gyümölcsét. Hálára és köszönetre még csak nem is kell számítani, egy jó pedagógusban kell éljen a hit, hogy egy jól előkészített talajba a hétköznapi elvetett magok, vasárnapra kikelnek. Ebben bíztak a nagy pedagógus-elődök is, ezért lehet még magyar szót hallani vidékünkön. Vannak lehetőségek, és van gyermek-utánpótlás, csak le kell ásni a kincsebányába, meg kell fogni a kezeket, és meg kell mutatni az utat.

Tehát mi is lenne a dolgunk? Jót és jól kell tenni ott, ahol vagyunk és azokért, akikért felelősek vagyunk. A családfő a családjáért, a szülő a gyerekéért, az oktató a tanítványaiért, a pap a híveiért s az egyházáért, a politikus pedig azokért dolgozzon, akik odaküldték. Mert hiába okoskodnak az okosok, politikusból soha sem lehet jó népművelő és bankigazgatóból sem hithű lekipásztor. Jót és jól tenni – felelősséggel ott, ahol lehet, és abban, amihez értünk.

Most példátlan lehetőséget kapott Medgyes és környékének magyarsága. A fiatalok elméjét nagyon jó körülmények között lehet csiszolni. Hogy az új falak közé életet varázsoljunk, nem akármilyen feladat. Ez a mi dolgunk, és nem is kevés...

Péter Izabella

Foto: www.1.bp.blogspot.com

Minden hétfőn 17⁰⁰ órai kezdettel a Millenium ház nagytermében rajz órát szervez a diáktanács, az V.-XII.-es diákok számára. Szeretettel várunk minden diákot.

Medgyesi Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség

Célunk az ifjúság

További támogatók,
közreműködők:

MIÉRT

MAGYAR IFJÚSÁGI ÉRTEKEZLET

Megrendelő szelvény

Név: _____

Cím: _____

Telefon: _____

A „Nagy-Küküllő” további számait
a fent említett címre szeretném
kapni.

Aláírás: _____

Tisztelt olvasó!

A lap újraindulásával egyszerre, a lap kiterjesztési stratégiáján is változtatni szeretnénk. Eddig mint tudjuk a lap csak templomainknál került kiosztásra, így sajnos csak egy aránylag kis része a medgyesi magyarságnak juthatott hozzá hírlapunkhoz. Az újság szerkesztősége az elkövetkezőkben, házhoz kívánja szállítani a hírlapot ahhoz, hogy minél több olvasó hozzáférhessen havonta egyszer az újsághoz. Kérjük, amennyiben ingyen hozzá szeretne férni az elkövetkezőkben is a Nagy-Küküllő újsághoz, töltsse ki a lap alján található megrendelő szelvényt és juttassa el postán, vagy személyesen a szerkesztőség címére (megrendelési szándékát e-mailben is elküldheti a nagy_kukullo@medgyes.ro címre). Abban az esetben, ha van olyan ismerősük, aki hozzá szeretne férni az újsághoz, kérjük jelezze az illető személy teljes címét is.

A szerkesztőség

Az új szerkesztőség

Örömkre szolgál, hogy közösségi újságunk mondhatni, hogy újjá született és újból közösségünk kultúra, irodalom, történelem, népművészet szomját oltogathatja. Az újság mostani szerkesztősége a jövőre egy olyan újságot kíván olvasói elé nyújtani, amely képes legyen folytonosan fát tenni arra a tüzre, amelyben az öntudat és megmaradás lángja lobban fel. Az elkövetkezőkben meg kívánjuk tartani újságunk politikai függetlenségét, viszont nem kívánunk elzárkózni a politika elől. Tudjuk azt, hogy egy közösségi életben nem állja helyét az a kijelentés, hogy „nem politizálunk” mivel ez hozzátartozik, ha szeretjük ha nem, mindennapi életünkhöz. Viszont ezentúl olyan politikai riportokat fogunk megjeleníteni, amelyek nem a szokásos viták és cirkuszok (én ezeket politikai szappanoperáknak szoktam nevezni) színtere legyen, amihez hozzászokott sajnos társadalmunk, hanem inkább olyan hírek-riportok legyenek, amelyek érintik közösségünket és amelyekben tényekről van szó, nem pedig feltételezésekről.

Fazekas Attila

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy Küküllő

Főszerkesztő:

Fazekas Attila

Felelős szerkesztő:

Balázs Botond

Főmunkatársak:

Halmágyi Attila, Elekes Szidonia, Varga István, Fazakas Mihály, Korodi Ildikó, Szabó M. Attila, Babota Tibor, Szatmári Noémi, Dembrowsky Gyöngyvér, Béres Edit, Nagy Ferenc

Technikai szerkesztés:

Fazekas Attila

Korrektúra:

Csíki Attila

Lap - arculat, imázs:

Fazekas Attila

*Megjelenik havonta a
medgyesi MADISZ
gondozásában.*

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

A szerkesztőség postacíme:

jud: Sibiu loc: Mediaş str: C.I.Brăteanu Nr:32 Cod: 551003

E-mail:

nagy_kukullo@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

Dinamic design & print kft.

ISSN - 2247 0115

www.medgyes.ro